

TWEĠIBIET TAL-KUMMISSJONI EWROPEA

GĦAR-RAPPORT SPECJALI TAL-QORTI EWROPEA TAL-AWDITURI

L-Alleanza Globali kontra t-Tibdil fil-Klima (+)
Il-kisbiet ma lañqux l-ambizzjonijiet

Werrej

I. IT-TWEGĪBIET TAL-KUMMISSJONI FIL-QOSOR.....	2
II. IT-TWEGĪBIET TAL-KUMMISSJONI GĦALL-OSSERVAZZJONIJIET PRINĊIPALI TAL-QEA.....	3
1. Impatt ġenerali tal-inizjattiva tal-GCCA(+)	3
2. Fokus tal-kopertura ġeografika tal-inizjattiva tal-GCCA (+)	5
3. Viżibbiltà u għarfien tal-inizjattiva tal-GCCA (+)	6
III. IT-TWEGĪBIET TAL-KUMMISSJONI GĦAR-RAKKOMANDEZZJONIJIET TAL-QEA.....	8
1. Ir-Rakkomandazzjoni 1: Enfasi fuq dawk l-aktar milquta mit-tibdil fil-klima	8
2. Ir-Rakkomandazzjoni 2: Inkorporazzjoni tat-tagħlimiet meħuda f'inizjattivi futuri ta' żvilupp globali	9

Dan id-dokument jippreżenta t-twegibiet tal-Kummissjoni Ewropea għall-osservazzjonijiet ta' Rapport Speċjali tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri, f'konformità mal-Artikolu 259 tar-Regolament Finanzjarju u li għandhom jiġu ppubblikati flimkien mar-Rapport Speċjali.

I. IT-TWEĠIBIET TAL-KUMMISSJONI FIL-QOSOR

Il-Kummissjoni tilqa' dan ir-rapport Speċjali mill-Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA). L-Alleanza Globali dwar it-Tibdil fil-Klima Plus (GCCA(+)) hija inizzjattiva ewlenija tal-Unjoni Ewropea li għandha l-għan li tgħin lill-pajjiżi l-aktar vulnerabbli fid-dinja jindirizzaw l-effetti negattivi tat-tibdil fil-klima.

L-adozzjoni tal-Ftehim ta' Pariġi fl-21ⁱⁿ Konferenza tal-Partijiet għall-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima (UNFCCC COP) fl-2015 kienet kruċjali biex jissaħħaħ ir-rwol tal-inizzjattiva tal-GCCA(+) bħala strument li jappoġġa l-isforzi tal-pajjiżi sħab biex jimplimentaw il-Ftehim.

F'termini ta' dimostrazzjoni tal-**impatt ġenerali** tal-inizzjattiva tal-GCCA(+), filwaqt li l-evalwazzjonijiet urew li l-proġetti individwali kkontribwew b'mod pożittiv għall-azzjoni klimatika, l-effett finali tagħhom fuq il-kapaċità tal-pajjiżi benefiċjarji li jżidu r-reżiljenza għat-tibdil fil-klima jkollu jiġi kkunsidrat flimkien ma' interventi oħra ffinanzjati mill-UE u minn donaturi oħra, inklużi dawk tal-Istati Membri tal-UE.

F'termini ta' **kopertura ġeografika**, wara l-adozzjoni tal-Ftehim ta' Pariġi, il-GCCA(+) estendiet il-firxa ta' azzjoni u t-tipi ta' pajjiżi fil-mira tagħha kemm għall-azzjoni ta' adattament kif ukoll għal azzjoni ta' mitigazzjoni f'pajjiżi vulnerabbli biex tiġi ffacilitata t-tranzizzjoni lejn futur b'livell baxx ta' emissorijiet tal-karbonju reżiljenti għat-tibdil fil-klima. Madankollu, wieħed għandu jzomm f'moħħu li l-GCCA(+) ma kinitx l-uniku sors ta' finanzjament dirett lejn il-pajjiżi l-anqas żviluppati (LDCs) u l-istati gżejjer żgħar li qed jiżviluppaw (SIDS) vulnerabbli ħafna għall-impatti tat-tibdil fil-klima. Interventi oħra ffinanzjati mill-UE u minn donaturi oħra relatati mal-klima ġew implimentati matul iċ-ċiklu tal-ħajja tal-inizzjattiva tal-GCCA(+). Fid-dawl tad-daqs intrinsikament limitat tal-fondi disponibbli għall-GCCA(+), kellhom isiru għażliet f'termini ta' pajjiżi li għandhom jiġu mmirati. F'dan il-kuntest, l-instabbiltà politika u istituzzjonali f'xi pajjiżi u/jew in-nuqqas ta' kundizzjonijiet ta' sigurtà suffiċjenti fil-qasam, flimkien mal-ħtieġa li jiżiedu r-riżultati miksuba matul l-ewwel fażi tal-inizzjattiva f'xi pajjiżi, kellhom rwol fl-għażla ta' proġetti f'ċerti pajjiżi fil-konfront ta' oħrajn.

Fir-rigward tal-**viżibbiltà u s-sensibilizzazzjoni** tal-inizzjattiva, il-Kummissjoni tiġbed l-attenzjoni għad-diversi mezzi ta' komunikazzjoni użati mill-inizzjattiva biex tikkomunika dwar l-attivitajiet tagħha (pubblikazzjonijiet, posts ta' Kapaċità għal Dev, siti web, kanali YouTube, attivitajiet imwettqa f'varjetà kbira ta' fora reġjonali u internazzjonali, eċċ.). In-natura decentralizzata tal-inizzjattiva timplika li minbarra diversi inizzjattivi mmexxija mill-Kwartieri Ġenerali tal-Kummissjoni, diversi oħrajn twettqu fil-livell lokali, li probabbilment wasslu għal sottostima tas-sensibilizzazzjoni ġenerali.

Matul il-Qafas Finanzjarju Pluriennali (QFP) 2021–2027, il-kooperazzjoni internazzjonali tal-UE hija ffinanzjata taħt l-Istrument ta' Vicinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali — Ewropa Globali (NDICI-GE). Il-NDICI-GE jsegwi approċċ ġeografiku, li skontu l-maġġoranza l-kbira tal-fondi jiġu allokat permezz ta' pakketti nazzjonali u reġjonali (EUR 68 biljun minn EUR 79.5 biljun) b'finanzjament limitat allokat għal inizzjattivi tematiċi globali. Fir-rigward tal-finanzjament għall-klima, l-ambizzjoni klimatika tal-UE żdiedet fil-QFP attwali, bi 30 % tal-finanzjament tal-NDICI-GE maħsub biex jikkontribwixxi għall-azzjoni klimatika meta mqabbel ma' 20 % matul l-aħħar QFP. Barra minn hekk, wara wegħda ġdida mill-President von der Leyen fl-indirizz tal-2021 dwar l-Istat tal-Unjoni Ewropea (SOTEU), żdiedu EUR 4 biljun oħra mal-mira, ekwivalenti għal kontribuzzjoni klimatika totali ta' 35 %.

F'dan il-kuntest, il-pakkett tematiku "Sfidi Globali" tal-NDICI-GE ma kienx biżżejjed biex l-inizzjattiva tal-GCCA(+) tkun tista' titkompla matul il-perjodu 2021–2027. B'riżultat ta' dan, il-maġġoranza l-kbira tal-programmi ta' azzjoni klimatika issa huma integrati fil-Programmi Indikattivi Pluriennali

(MIPs) nazzjonali u reġjonali. Kull pakkett nazzjonali u reġjonali huwa adattat għall-ħtiġijiet u l-prijoritajiet strateġiċi tal-UE tal-pajjiż/reġjun, inkluż għat-tibdil fil-klima. It-tagħlimiet meħuda dwar l-aħjar prattiki mill-GCCA+, inkluż studju ta' kapitalizzazzjoni dwar l-adattament mill-Facilità ta' Appoġġ tal-GCCA+, se jkunu strumentali fit-tfassil u l-implimentazzjoni ta' azzjonijiet godda li jhallu impatt fil-qasam tat-tibdil fil-klima. Il-Facilità l-ġdida tal-NDC (Kontributi Stabbiliti fil-Livell Nazzjonali) se tiegħu f'idejha l-Facilità ta' Appoġġ tal-GCCA+ u, flimkien ma' facilitajiet oħra ta' assistenza teknika bħala parti miċ-Ċentru ta' Għarfien dwar il-Patt Ekoloġiku, se toffri appoġġ kemm lill-pajjiżi sħab kif ukoll lid-Delegazzjonijiet tal-UE fit-tfassil u l-implimentazzjoni ta' azzjonijiet iffinanzjati mill-UE mmirati lejn il-mitigazzjoni, l-adattament u t-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri.

II. IT-TWEGĪBIET TAL-KUMMISSJONI GĦALL-OSSERVAZZJONIJIET PRINĊIPALI TAL-QEA

1. Impatt generali tal-inizjattiva tal-GCCA(+)

L-Alleanza Globali dwar it-Tibdil fil-Klima (GCCA) twaqqfet mill-UE fl-2007 b'vizjoni li tistabbilixxi djalogu mal-komunitajiet l-aktar vulnerabbli dwar kif l-aħjar jiġu appoġġati fl-adattament għall-effetti negattivi ta' klima li qed tinbidel. Fl-2014, il-GCCA(+) kellha l-għan li twieġeb għax-xenarju internazzjonali l-ġdid ta' governanza tat-tibdil fil-klima għal wara l-2015. Minn dak iż-żmien iffukat fuq żewġ pilastri: id-djalogu ta' politika u l-appoġġ tekniku u finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-politiki nazzjonali dwar l-adattament u l-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima. L-inizjattiva kompliet tappoġġa lill-pajjiżi vulnerabbli, prinċipalment il-pajjiżi l-anqas żviluppati (LDCs) u l-istati gzejjer żgħar li qed jiżviluppaw (SIDS), billi żżid ir-reżiljenza tagħhom biex jadattaw għat-tibdil fil-klima u ttejjeb il-kobenefiċċji tal-mitigazzjoni.¹

Fir-rigward tal-kapaċità tal-inizjattiva tal-GCCA(+) li turi li ziedet ir-reżiljenza tal-pajjiżi sħab għall-effetti negattivi tat-tibdil fil-klima², il-Kummissjoni tenfasizza li l-letteratura eżistenti fil-qasam tal-azzjoni klimatika tindika li l-ammont ta' riżorsi finanzjarji meħtieġa biex jiġu indirizzati kif xieraq il-ħtiġijiet ta' adattament tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw huwa konsiderevolment akbar mil-livelli ta' finanzjament pubbliku internazzjonali għall-klima attwalment ipprovdut mill-pajjiżi żviluppati³. Din il-kunsiderazzjoni tqis ukoll il-fatt li l-finanzjament għall-adattament jirrapprezenta sehem minoritarju tal-portafoll tad-donaturi għall-finanzjament tal-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima, li huwa primarjament dirett lejn il-mitigazzjoni. Fil-fatt, il-proporzjon tal-finanzjament għall-adattament ipprovdut u mmobilizzat mill-pajjiżi żviluppati beda jżied progressivament biss mill-2017, meta żdied minn 22 % għal 37 % tat-totali fl-2020.⁴ Bħala parti minn dan il-proċess, il-Kummissjoni qed tipprovidi ammont pjuttost ibbilanċjat ta' finanzjament għall-adattament u l-mitigazzjoni. F'dan il-kuntest, il-Kummissjoni tixtieq tenfasizza li filwaqt li l-proġetti individwali tal-GCCA(+) ikkontribwew b'mod pożittiv għall-azzjoni klimatika, l-effett finali tagħhom fuq il-kapaċità tal-pajjiżi benefiċjarji li jzidu r-reżiljenza għat-tibdil fil-klima jkollu jiġi kkunsidrat flimkien ma' interventi oħra ffinanzjati

¹ Il-“plus” tal-GCCA+.

² Ara l-osservazzjonijiet tal-QEA: III, 41, 43, u 44.

³ Ta' min jinnota li l-UE u l-Istati Membri tagħha u l-BEI huma l-akbar fornitur fid-dinja ta' finanzjament pubbliku internazzjonali għall-klima. Fl-2020, huma kkontribwew aktar minn USD 27 biljun, li jammontaw għal terz tat-total ta' USD 83 biljun ipprovduti mill-pajjiżi donaturi dik is-sena.

⁴ OECD, 2022. Il-finanzjament għall-Klima pprovdut u mmobilizzat mill-Pajjiżi Żviluppati fl-2016-2020. Disponibbli hawn: Il-finanzjament għall-Klima pprovdut u mmobilizzat mill-Pajjiżi Żviluppati fl-2016-2020: Informazzjoni intuittiva mill-Analiżi Diżaggregata | en | OECD.

mill-UE u minn donaturi oħra. Filwaqt li huwa improbabli li l-proġetti tal-GCCA(+) waħedhom setgħu pproduċew bidliet fil-pajjiż kollu f'termini ta' reżiljenza miżjuda, dawn setgħu influwenzaw b'mod pożittiv xi wħud mill-indikaturi tal-vulnerabbiltà li l-indiċi ND-GAIN multidimensjonali huwa magħmul minnhom (eż.: dimensjoni tal-kwalità regolatorja). Barra minn hekk, ir-raġunijiet għal rigress possibbli tal-pożizzjoni ta' pajjiż fil-klassifikazzjoni ND-GAIN jistgħu jkunu diversi u attribwibbli għal fatturi ambjentali, politiċi u soċjoekonomiċi li huma barra mill-kontroll ta' kwalunkwe azzjoni tal-GCCA(+) partikolari.

Il-kapaċità ta' pajjiż li jirreagixxi għall-effetti negattivi tat-tibdil fil-klima tiddependi wkoll fuq il-kapaċità tiegħu li jfassal, jimplementa u jivvaluta azzjonijiet xierqa. L-integrazzjoni tal-adattament fil-politika tal-gvern hija kruċjali għall-formulazzjoni u l-implimentazzjoni b'suċċess tal-pjanijiet ta' adattament nazzjonali, sottonazzjonali u settorjali. Barra minn hekk, dan jista' jgħin biex tissaħħaħ il-kapaċità ta' adattament ġenerali ta' pajjiż u fl-istess ħin jipprovdi opportunitajiet għal deċiżjonijiet ta' investiment aktar reżiljenti għall-klima. L-inizjattiva tal-GCCA (+) ikkontribwiet ħafna għall-espansjoni tal-kapaċitajiet tal-pajjiżi sħab fl-identifikazzjoni tal-impatti, il-fehim tal-vulnerabbiltajiet, u b'hekk jithejjew strateġiji ta' adattament nazzjonali, sottonazzjonali u settorjali li setgħu ġew tradotti f'ippjanar ta' adattament nazzjonali u sottonazzjonali. Bl-appoġġ tal-pajjiżi fit-fassil ta' politiki u azzjonijiet biex tiżdied ir-reżiljenza tagħhom għall-impatti tat-tibdil fil-klima fil-livell nazzjonali u lokali, u bl-inkoraġġiment dirett ta' involviment u skambji globali aktar b'saħħithom, il-GCCA (+) għen fil-bini tal-bażi tal-azzjoni klimatika (inkluż, pereżempju, l-ewwel strateġiji nazzjonali dwar it-tibdil fil-klima u l-ewwel ġenerazzjoni ta' Kontributi Stabbiliti fil-Livell Nazzjonali) f'għadd ta' LDCs u SIDS b'rizorsi limitati biex jagħmlu dan. L-evalwazzjonijiet individwali tal-proġetti jirrikonossu u jivvalutaw b'mod pożittiv dan ir-rwol tal-GCCA (+), iżda l-impatt ġenerali ta' tali appoġġ ma jistax jitkejjel bis-sħiħ.

Fl-aħħar nett, aspett ieħor li għandu jiġi kkunsidrat huwa l-fatt li ħafna pajjiżi ma kellhomx il-mekkaniżmi xierqa għall-valutazzjoni tal-miri ta' adattament tagħhom. Kif indikat mir-Rapport dwar id-Diskrepanza tal-Adattament 2022 tal-UNEP⁵ (p. 12) l-eżistenza ta' mekkaniżmi bħal dawn hija strumentali biex tiġi ffaċilitata azzjoni ta' adattament dejjem aktar effettiva maż-żmien. Dan l-aspett għandu jiġi kkunsidrat meta tiġi vvalutata l-kapaċità tal-GCCA (+) li żżid ir-reżiljenza tal-pajjiżi għall-effetti tat-tibdil fil-klima, peress li l-programmi ta' żvilupp jiddependu wkoll fuq l-eżistenza ta' mekkaniżmi nazzjonali ta' monitoraġġ u rappurtar.

Il-QEA tqis li l-enfasi persistenti fuq il-bini tal-kapaċità matul iż-żewġ fażijiet tal-programm hija dovuta għat-tluq tal-persunal imħarreg, li min-naħa tiegħu naqqas ir-rizorsi disponibbli għat-titjib sistematiku ta' azzjonijiet konkreti ta' suċċess⁶. F'dan ir-rigward, il-Kummissjoni tixtieq iżżid li l-bini tal-kapaċità baqa' rilevanti ħafna minħabba li jirrapprezenta waħda mit-tliet forom ta' appoġġ għall-pajjiżi li qed jiżviluppaw previsti mill-Ftehim ta' Pariġi (finanzjament, bini tal-kapaċità u trasferiment tat-teknoloġija). Rata għolja ta' tibdil fil-persunal — proċess li hu 'il barra mill-kontroll tal-proġetti tal-GCCA (+) — kellu bżonn azzjonijiet ta' rimedju, bħal bini kontinwu tal-kapaċità, biex il-livell ta' kompetenza tal-pajjiżi benefiċjarju jinżamm għoli biżżejjed biex ikompli jagħti rizultati fir-rigward tal-azzjoni klimatika. Barra minn hekk, peress li l-gvernijiet tal-pajjiżi sħab kienu involuti b'mod regolari fit-tfassil tal-proġetti, huma kellhom l-opportunità li jidderieġu l-ħtiġijiet tagħhom stess fil-proġetti. Għalhekk, il-Kummissjoni tqis li l-inklużjoni tal-bini tal-kapaċità fit-tfassil tal-proġetti twieġeb għall-ħtiġijiet tas-sħab.

⁵ <https://www.unep.org/resources/adaptation-gap-report-2022>

⁶ Ara l-osservazzjonijiet tal-QEA: V, 21, 22, 23, u 70.

2. Fokus tal-kopertura ġeografika tal-inizjattiva tal-GCCA (+)

Il-Kummissjoni tqis li l-enfasi tal-inizjattiva ġiet diversifikata fit-tieni fażi (2014–2020).⁷ L-enfasi ġeografika usa' tal-GCCA (+) kienet iġġustifikata mill-bidliet fl-ambjent tal-politika internazzjonali dwar il-klima. L-avvanzi fil-politika internazzjonali dwar il-klima fessru li l-Kummissjoni kellha wkoll l-oportunità li torjenta mill-ġdid il-mod kif iprovdiet appoġġ permezz tal-GCCA (+).

L-ewwel nett, l-inizjattiva tal-GCCA (+) estendiet progressivament il-firxa ta' azzjoni tagħha wara l-adozzjoni fl-2015 tal-Ftehim ta' Pariġi dwar it-tibdil fil-klima bħala ftehim multilaterali estensiv li l-UE, u l-pajjiżi sħab, kienu impenjaw ruħhom għalih. Dan, flimkien mal-għan assoċjat tal-GCCA tal-Beni u l-Isfidi Pubbliċi Globali (GPGC) li "tiġi ffaċilitata t-tranzizzjoni lejn futur reżiljenti għall-klima b'livell baxx ta' emissjonijiet tal-karbonju", implika li l-GCCA (+) espanda kemm għall-azzjoni ta' adattament kif ukoll għal azzjoni ta' mitigazzjoni f'pajjiżi vulnerabbli għajr l-SIDS u l-LDCs u appoġġa l-kisba ta' impenji klimatiċi nazzjonali bħal Kontributi Stabbiliti fil-Livell Nazzjonali (NDCs) jew Pjanijiet Nazzjonali ta' Adattament (NAPs). Pereżempju, dan kien il-każ tal-Brażil, li bbenefika mis-sistemi agroalimentari Sostenibbli u mill-programmi ta' Pajsaġġ Sostenibbli, ikkaratterizzat minn kobenefiċċji b'saħħithom ta' adattament u mitigazzjoni. L-inklużjoni tal-mitigazzjoni fost l-attivitajiet eliġibbli kienet ġustifikata abbażi ta' evidenza xjentifika dejjem tikber dwar il-ħtieġa li jitnaqqsu l-emissjonijiet tal-gassijiet serra kmieni kemm jista' jkun biex tgħin biex jiġu limitati l-kostijiet futuri tal-adattament kif ukoll biex jiġu evitati t-telf u l-ħsara.

It-tieni nett, fir-rigward tal-fatt li l-finanzjament tal-GCCA (+) ma kienx kapaċi jilħaq l-LDCs kollha vulnerabbli ħafna għall-impatti tat-tibdil fil-klima, il-Kummissjoni tiċċara li dan huwa dovut għal erba' raġunijiet speċifiċi, fost l-oħrajn:

- a. il-finanzjament limitat disponibbli għall-GCCA + implika li kellhom isiru għażliet f'termini tal-għażla tal-pajjiżi, inkluż dwar l-oportunità u l-effiċjenza tal-finanzjament tal-azzjoni klimatika f'pajjiżi speċifiċi taħt strumenti jew programmi oħra.
- b. il-fatt li t-tibdil fil-klima spiss ma ġiex identifikat bħala prijorità fil-programmi pluriennali (PMI) ta' pajjiżi bħal dawn illimita l-possibbiltà li jiġi allokati finanzjament għall-azzjoni klimatika permezz ta' dak il-mezz. Il-prijoritajiet tal-kooperazzjoni tal-UE mal-pajjiżi sħab jinsabu fil-PMI. Prijoritajiet bħal dawn huma identifikati abbażi tal-prinċipju ta' appartenenza mill-pajjiżi sħab u huma elaborati wara konsultazzjonijiet estensivi u djalogu ta' politika mal-partijiet ikkonċernati kollha, inklużi l-awtoritajiet nazzjonali u lokali, is-soċjetà ċivili, u donaturi oħra.
- c. l-eżistenza ta' appoġġ kontinwu minn donaturi jew programmi reġjonali oħra, inkluż taħt il-komponent intra-AKP tal-GCCA (+), ma kinitx tiġġustifika l-għoti ta' finanzjament bilaterali addizzjonali tal-GCCA (+).
- d. f'ċerti każijiet, minħabba instabbiltà politika u istituzzjonali u/jew għal raġunijiet ta' sigurtà, il-kooperazzjoni tal-UE kellha tiġi diretta lejn prijoritajiet oħra. Dan huwa partikolarment il-każ ta' pajjiżi fraġli jew (ta' wara) ta' konflitt bħall-Afganistan, il-Jemen, is-Somalja, u r-Repubblika Ċentru-Afrikana, li l-prijoritajiet ta' żvilupp tagħhom iffukaw fuq ħtiġijiet ta' assistenza għal żmien qasir, bħar-rikostruzzjoni, l-irkupru ekonomiku, il-bini tal-paċi u l-għajnuna umanitarja.

It-tielet, xi pajjiżi inqas vulnerabbli (prinċipalment is-SIDS) irċevew finanzjament addizzjonali fit-tieni fażi biex jibnu fuq attivitajiet preċedenti jew li għadhom għaddejjin bil-ħsieb li jikkontribwixxu għaż-żieda tar-riżultati miksuba matul l-ewwel fażi. B'dan il-mod, il-Kummissjoni kellha l-għan li

⁷ Ara l-osservazzjonijiet tal-QEA: V, 46 sa 49, 71.

ssegwi l-objettivi taż-żewġ pilastru tal-GCCA (+)⁸. Barra minn hekk, il-Kummissjoni tixtieq ittenni li l-għażla tal-pajjiżi li għandhom jiġu appoġġati ma saritx esklussivament abbażi tal-indicijiet tal-vulnerabbiltà iżda inkludiet kriterji oħra bħall-kwalità tat-talba li saret u l-approvazzjonijiet mill-awtoritajiet tal-pajjiż rilevanti u/jew mid-Delegazzjoni tal-UE, l-istatus tad-djalogu dwar it-tibdil fil-klima bejn il-pajjiż u l-UE; fatturi politici bħal kooperazzjoni strategika u/jew imsaħħa ma' ċerti pajjiżi; ir-rwol li l-pajjiż għandu fin-negozjati tal-UNFCCC u l-impenn għall-proċessi tiegħu, u l-isforzi fl-implimentazzjoni tal-impjenji relatati.

3. Vizibbiltà u għarfien tal-inizjattiva tal-GCCA (+)

Matul l-ewwel fażi tal-inizjattiva tal-GCCA (+), l-attivitajiet ta' komunikazzjoni u vizibbiltà kienu prinċipalment ibbażati fuq l-internet. It-tieni fażi tal-GCCA (+) ziedet enfasi aktar qawwija fuq ir-rwol vinkolanti tal-ġestjoni tal-għarfien u l-komunikazzjoni. L-għan kien li tinħoloq bażi solida ta' għarfien ta' esperjenza u strumenti prattici għall-appoġġ u t-tisħiħ tal-politiki u l-programmi nazzjonali dwar il-klima tal-pajjiżi sħab; iż-żieda fis-sensibilizzazzjoni, il-kondiviżjoni tal-informazzjoni, in-netwerking u l-vizibbiltà fil-livelli kollha.

Fir-rigward tal-livell ta' għarfien tal-inizjattiva tal-GCCA (+) mill-pajjiżi sħab⁹, il-Kummissjoni tixtieq tenfasizza l-kumplessità u l-ispiża ta' kampanja ta' komunikazzjoni fuq skala kbira u mtawla għal diversi pajjiżi biex titqajjem kuxjenza dwar programm speċifiku, u tenfasizza l-kosteffettività limitata potenzjali ta' sforz bħal dan. Madankollu, is-sensibilizzazzjoni tal-GCCA + kienet mifruxa. Il-GCCA (+) ippubblikat ħafna rapporti u pubblikazzjonijiet regolari biex l-attivitajiet isiru aktar magħrufa. Pereżempju, 380 pubblikazzjoni huma ssejvjati fuq ir-repożitorju Capacity4dev¹⁰ u ġew prodotti b'mod regolari aktar minn 100 bullettin li jilħqu udjenza ta' 5,000 abbonat. Is-sit web www.gcca.eu huwa repożitorju dettaljat tal-ħidma li saret, kif inhu l-kanal YouTube rilevanti¹¹. Is-sit web tal-komponent intra-AKP tal-GCCA (+) (www.intraacpgccaplus.org) għandu l-istess funzjoni, li fiha taqsima ddedikata għall-ġestjoni tal-għarfien.

Il-GCCA (+) organizza ukoll konferenzi globali u reġjonali biex taqsam l-esperjenzi u tibni l-għarfien, b'mod partikolari avvenimenti sekondarji f'kull sessjoni tal-COP tal-UNFCCC¹². Attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni tal-inizjattiva twettqu wkoll f'għadd kbir ta' fora, inklużi konferenzi jew konferenzi reġjonali tal-organizzazzjonijiet ekonomiċi reġjonali intra-AKP, bħal dik fir-Rwanda fl-2019 fejn il-kollaborazzjoni mal-Unjoni Internazzjonali għall-Konservazzjoni tan-Natura (IUCN) wasslet għal vizibbiltà reġjonali għolja tal-inizjattiva. Din ix-xejra tnaqqset mill-bidu tal-pandemija tal-COVID-19 fl-2020.

Is-sensibilizzazzjoni kienet komponent ta' diversi programmi tal-GCCA (+), b'aktar minn 20 kampanja ta' sensibilizzazzjoni mnedija f'aktar minn 50 pajjiż matul iċ-ċiklu tal-ħajja tal-inizjattiva. Il-pajjiżi msieħba fejn hija implimentata il-GCCA (+) għalhekk huma konxji tal-inizjattiva, u l-GCCA (+) intużat biex jiġi intensifikat id-djalogu politiku mal-pajjiżi msieħba u l-organizzazzjonijiet

⁸ Pilastru 1: It-trawwim tad-djalogu u l-kondiviżjoni tal-għarfien. Pilastru 2: L-għoti ta' appoġġ tekniku u finanzjarju għal miżuri ta' adattament, mitigazzjoni u tnaqqis tar-riskju ta' diżastri.

⁹ Ara l-osservazzjonijiet tal-QEA VIII, 45, 54–56, 73.

¹⁰ <https://europa.eu/capacity4dev/gcca-community/documents>

¹¹ <https://www.youtube.com/@GCCACommunity>

¹² Ara, pereżempju: <https://www.gcca.eu/multimedia/why-nature-based-solutions-are-crucial-climate-and-resilience-eu-gccacop26-side-event>.

reġjonali. Il-faċilitajiet ta' appoġġ tal-GCCA (+) ikkooperaw ukoll fl-organizzazzjoni ta' avvenimenti, u l-Faċilità ta' Appoġġ Globali tal-GCCA (+) qed tirreferi għall-komponent intra-AKP¹³).

F'pajjiżi b'baġit limitat ta' komunikazzjoni u viżibbiltà għal azzjonijiet individwali tal-GCCA (+), id-Delegazzjonijiet tal-UE, il-kwartieri ġenerali tal-Kummissjoni u l-faċilitajiet tal-GCCA (+) ingħaqdu flimkien biex iżidu l-għarfien dwar l-inizjattiva. Bħala eżempju, il-Faċilità ta' Appoġġ tal-GCCA (+) appoġġat lill-partijiet ikkonċernati fil-Myanmar biex jibnu strategija ta' komunikazzjoni nazzjonali li influwenzat b'mod pożittiv l-integrazzjoni tat-tibdil fil-klima fil-politiki nazzjonali. Is-sensibilizzazzjoni ta' tali attivitajiet kienet tkun akbar kieku kellhom jiġu stabbiliti sinerġiji mal-gvernijiet nazzjonali/sottonazzjonali u mal-partijiet ikkonċernati assoċjati mal-proġetti tal-GCCA (+), li mhux dejjem kien il-każ.

Il-Kummissjoni tqis li t-tibdil tal-persunal fid-Delegazzjonijiet tal-UE, id-dipartimenti tal-gvern tal-pajjiżi sħab rilevanti u l-organizzazzjonijiet tal-partijiet ikkonċernati setgħu wasslu għat-telf tal-memorja istituzzjonali u b'hekk għall-għarfien tal-GCCA (+), speċjalment f'pajjiżi fejn seħħ intervent wieħed biss matul l-istadju bikri tal-ewwel fażi tal-GCCA. Barra minn hekk, il-prattikanti tal-aġenziji tal-iżvilupp tal-Istati Membri li huma impjegati fil-qasam għandhom għarfien aħjar tal-inizjattiva meta mqabbla ma' dawk ibbażati fir-rappreżentanzi permanenti ta' Brussell.

Bħala konklużjoni, il-valutazzjoni tal-għarfien ġenerali tal-inizjattiva tal-GCCA (+) hija kwistjoni kumplessa li hija marbuta ma' mill-inqas żewġ fatturi. Minn naħa, in-natura ta' dan il-programm decentralizzat multinazzjonali toħloq sfidi f'termini ta' fehim konsistenti u uniformi tal-azzjonijiet tiegħu min-naħa tar-riċevituri. Min-naħa l-oħra, ħafna impatti ta' sensibilizzazzjoni u viżibbiltà mhumiex irreġistrati jew imkejla b'mod konsistenti għal diversi raġunijiet (kuntatti u interazzjonijiet mhux kwantifikabbli bejn il-persuni, nuqqas ta' kontroll sħiħ fuq l-attivitajiet promozzjonali permezz tal-kanali uffiċjali tal-pajjiżi sħab, użu limitat tal-midja soċjali minn ħafna benefiċjarji, baġit/persunal limitat li jaħdem fil-komunikazzjoni, tibdil frekwenti tal-persunal, implimentaturi mhux dejjem jikkwotaw lid-donaturi, eċċ.).

---

¹³ <https://www.gcca.eu/services/gcca-intra-acp>

III. IT-TWEGIBIET TAL-KUMMISSJONI GĦAR- RAKKOMANDAZZJONIJIET TAL-QEA

1. Ir-Rakkomandazzjoni 1: Enfasi fuq dawk l-aktar milquta mit-tibdil fil-klima

(Data mmirata għall-implimentazzjoni: azzjonijiet iffinanzjati minn Jannar 2024)

Meta tiffinanzja azzjonijiet dwar it-tibdil fil-klima fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw, il-Kummissjoni għandha:

(a) tagħzel indikaturi, linji bażi u miri biex jitkejlu l-eżiti tal-attivitajiet

Il-Kummissjoni taċċetta din ir-rakkomandazzjoni u se timplimentaha fil-qafas tas-Sistema ta' Prestazzjoni tal-Monitoraġġ tal-Ewropa Globali (GEPMS). Il-GEPMS hija sistema ta' monitoraġġ tal-prestazzjoni li hija bbażata fuq serje ta' elementi metodoloġiċi li jinkludu: i) id-definizzjoni ta' sett ta' indikaturi korporattivi li l-programmi kollha huma mistiedna li jirrapportaw skonthom (Qafas tar-Riżultati tal-Ewropa Globali GEF) u li jiġu ppubblikati kull sena inkluż biex jirrapportaw dwar il-progress tal-NDICI — Ewropa Globali, ii) l-użu ta' oqfsa loġiċi bl-indikaturi tagħhom bħala l-għodda ewlenija għar-rapportar dwar ir-riżultati, u iii) id-definizzjoni ta' indikaturi ewlenin settorjali u tematiċi li jistgħu jintgħażlu u jiġu inklużi f'oqfsa loġiċi (ara wkoll l-SWD SWD (2022) 22 final). Fil-prattika, din is-sistema bħalissa qed tiġi introdotta fl-organizzazzjoni kollha bl-użu ta' sistema ġdida tal-IT (OPSYS) li għandha tiġi introdotta għall-ewwel darba minn Jannar 2023.

(b) tistabilixxi miri ambizzjużi, filwaqt li tqis il-kuntest f'kull pajjiż, għall-proporzjon ta' nisa li jibbenefikaw direttament mill-azzjonijiet u żżid l-enfasi fuq l-ifqar familji

Il-Kummissjoni taċċetta din ir-rakkomandazzjoni. Fir-rigward tal-mira tal-ġeneru, il-Kummissjoni se timplimentaha fil-qafas tal-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi (GAP) 2021–2025. Il-GAP 2021–2025 jirrikjedi li sal-2025, 85 % tal-azzjonijiet esterni l-ġodda jkollhom l-ugwaljanza bejn il-ġeneri bħala objettiv sinifikanti jew prinċipali (il-markaturi tal-G1 u tal-G2 skont l-indikatur tal-politika dwar l-ugwaljanza bejn il-ġeneri tal-OECD-DAC) u mill-inqas 5 % minnhom ikollhom l-ugwaljanza bejn il-ġeneri bħala l-objettiv ewleni (indikatur tal-G2). Dan imur lil hinn mill-iżgurar ta' percentwal partikolari ta' nisa li jibbenefikaw direttament mill-azzjonijiet. Hemm bżonn azzjonijiet li għandhom il-ġeneru bħala objettiv sinifikanti (bil-markatur tal-G1) biex jiġi żgurati li:

- Titwettaq analiżi tal-ġeneru tal-proġett/programm, u s-sejbiet ta' din l-analiżi jinfurmaw it-tfassil tal-programm;
- Hemm mill-inqas riżultat wieħed jew indikatur wieħed relatat speċifikament mat-titjib tal-ugwaljanza bejn is-sessi;
- Ir-riżultati/l-indikaturi huma diżaggregati skont is-sess kull meta jkun rilevanti;
- Impenn għall-monitoraġġ u r-rapportar fl-evalwazzjoni tal-programm dwar ir-riżultati tal-ugwaljanza bejn is-sessi miksuba mill-programm.

L-għadd ta' azzjonijiet bl-ugwaljanza bejn il-ġeneri bħala objettiv sinifikanti ilu jikber b'mod kostanti matul dawn l-aħħar 10 snin mill-adozzjoni tal-ewwel Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi. L-2022 dwar l-implimentazzjoni tal-Istrumenti ta' Azzjoni Esterna tal-

UE¹⁴ juru li 70 % tal-programmi kollha adottati fl-2021 kellhom l-ugwaljanza bejn il-generi bħala objettiv sinifikanti jew bħala objettiv prinċipali.

L-enfasi fuq l-ifqar unitajiet domestiċi se tiżdied fil-qafas tal-Pjan ta' Azzjoni dwar l-Inugwaljanza/bl-użu tal-indikatur tal-inugwaljanza, skont id-disponibbiltà tad-*data* fil-livell tal-pajjiż.

(c) fil-każ ta' azzjonijiet suċċessivi, ittejjeb il-bilanċ bejn il-bini tal-kapaċità u attivitajiet oħra bil-ħsieb li jiżdiedu l-azzjonijiet konkreti ta' adattament li jilhqqu aktar nies affettwati direttament mill-impatt tat-tibdil fil-klima.

Il-Kummissjoni taċċetta din ir-rakkomandazzjoni. Mhux il-pajjiżi kollha li qed jiżviluppaw għandhom kapaċitajiet suffiċjenti biex jindirizzaw ħafna mill-isfidi li jgħib miegħu t-tibdil fil-klima, speċjalment fil-qasam tal-adattament. Bħala tali, kapaċità istituzzjonali suffiċjenti fil-pajjiżi sħab hija prerekwizit għall-implimentazzjoni ta' azzjonijiet konkreti ta' adattament. Din il-kwistjoni hija enfasizzata aktar mill-Valutazzjonijiet tal-Ħtiġijiet Tekniċi (TNAs)¹⁵ tal-LDCs u tal-SIDS, il-NDCs, u l-Pjanijiet Nazzjonali ta' Adattament (NAPs), u mtennija minn talbiet frekwenti għall-bini tal-kapaċità u l-assistenza teknika taħt il-Mekkanizmu Teknoloġiku tal-UNFCCC¹⁶. Biex jirrifletti din ir-realtà, il-Ftehim ta' Pariġi jagħmel enfasi kbira fuq il-bini ta' kapaċità relatata mal-klima għall-pajjiżi li qed jiżviluppaw u jitlob lill-pajjiżi żviluppati biex itejbu l-appoġġ għal azzjonijiet ta' bini ta' kapaċità fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw. Il-bini tal-kapaċità għalhekk se jibqa' parti importanti mill-appoġġ futur tal-UE fil-qasam tal-azzjoni klimatika. Fl-istess ħin, is-sehem tal-appoġġ allokat għat-tisħiħ tal-kapaċitajiet bħala parti minn azzjoni partikolari jista' jiġi aġġustat bil-ħsieb li jiżdiedu l-azzjonijiet ta' adattament filwaqt li titqies in-natura tal-azzjoni nnifisha kif ukoll l-ambitu ġeografiku tagħha, il-ħtiġijiet tal-benefiċjarji, u t-tagħlimiet meħuda.

2. Ir-Rakkomandazzjoni 2: Inkorporazzjoni tat-tagħlimiet meħuda f'inizjattivi futuri ta' żvilupp globali

(Data mmirata għall-implimentazzjoni: inizjattivi oħra ffinanzjati minn Jannar 2024)

Meta tistabilixxi inizjattivi futuri ta' żvilupp globali, il-Kummissjoni għandha tinkorpora t-tagħlimiet meħuda mill-Alleanza Globali dwar it-Tibdil fil-Klima, b'mod partikolari dawn li ġejjin:

(a) tirrevedi l-oġġettivi meta jkun evidenti matul l-implimentazzjoni li ma jkunx disponibbli finanzjament suffiċjenti

Il-Kummissjoni taċċetta din ir-rakkomandazzjoni u se tinkludi din il-kunsiderazzjoni, kif rilevanti għall-Inizjattivi globali ta' Tim Ewropa, fil-gwida metodoloġika aġġornata għall-Inizjattivi ta' Tim Ewropa.

¹⁴ Rapport tal-Kummissjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill Ir-Rapport Annwali tal-2022 dwar l-implimentazzjoni tal-Istrumenti ta' Azzjoni Esterna tal-Unjoni Ewropea fl-2021, COM/2022/578 final.

¹⁵ <https://unfccc.int/ttclear/tna>

¹⁶ <https://unfccc.int/ttclear/support/technology-mechanism.html>

(b) talloka l-finanzjament b'mod strategiku billi tapplika kriterji oġġettivi li jqisu wkoll l-appoġġ finanzjarju għall-istess settur riċevut mill-pajjiżi sħab minn sorsi oħra

Il-Kummissjoni taċċetta din ir-rakkomandazzjoni u se timplimentaha sa fejn ikun possibbli skont l-approċċ ġeografiku tal-NDICI-Ewropa Globali. Il-Kummissjoni tixtieq tenfasizza wkoll li l-opportunitajiet għal sinerġiji, anke ma' donaturi oħra, se jiġu kkunsidrati kemm jista' jkun.

(c) tanalizza u tiddokumenta sistematikament ir-raġonevolezza tal-ispejjeż ibbaġitjati tal-azzjonijiet

Il-Kummissjoni taċċetta din ir-rakkomandazzjoni. Filwaqt li hemm sistema fis-seħħ għall-analiżi tal-ispejjeż ibbaġitjati tal-azzjonijiet, il-Kummissjoni se ssaħħaha il-gwida u l-istruzzjonijiet applikabbli, b'mod partikolari fir-rigward tad-dokumentazzjoni ta' din il-valutazzjoni.

Madankollu, il-Kummissjoni tenfasizza li filwaqt li l-qafas regolatorju jirrikjedi b'mod ċar li l-ispejjeż għandhom ikunu raġonevoli u jikkonformaw mal-prinċipju tal-ġestjoni finanzjarja tajba sabiex ikunu eliġibbli, il-proporzjon tal-ispejjeż tal-persunal jew l-ammonti allokati għal attività waħda għandhom jiġu vvalutati fid-dawl tal-oġġettivi tal-azzjoni u ċ-ċirkostanzi li taħthom tiġi implimentata.

(d) promozzjoni ta' għarfien ġenerali tal-inizjattiva permezz ta' attivitajiet ta' komunikazzjoni mmirati lejn pajjiżi benefiċjarji u donaturi potenzjali

Il-Kummissjoni taċċetta din ir-rakkomandazzjoni. Fil-linji gwida l-ġodda ta' komunikazzjoni u vizibbiltà għall-azzjonijiet esterni 2022, il-kanali ta' komunikazzjoni speċifiċi għall-proġett/programm — siti web, kontijiet tal-midja soċjali, bullettini, eċċ. — fil-prinċipju mhumiex permessi, sakemm ma jkunx hemm ġustifikazzjoni speċifika u konvinċenti għall-foqkien jew iż-żamma tagħhom. L-attivitajiet ta' komunikazzjoni dwar inizjattivi ta' żvilupp globali ewlenin futuri ser jitwettqu fil-kuntest ta' approċċ aktar strategiku u ffukat implimentat taħt l-NDICI-Ewropa Globali. Dan l-approċċ, li jitbiegħed mill-komunikazzjoni implimentata mis-sħab dwar proġetti individwali għal approċċ aktar konsolidat immexxi mid-Delegazzjonijiet tal-UE u l-Kwartieri Ġenerali tal-Kummissjoni, se jiffoka fuq il-prijoritajiet ewlenin tal-UE, b'mod partikolari dawk deskritti fl-istrategija tal-Global Gateway tal-2021. Dan l-approċċ li għandu l-għan li jiżgura s-sensibilizzazzjoni, il-fehim u l-perċezzjoni tal-UE, kemm fl-UE kif ukoll fil-pajjiżi sħab, huwa proporzjonat mal-iskala u l-ambitu tal-investment sostnut tagħna, billi jikkoncentra fuq attivitajiet ta' komunikazzjoni mmexxija mid-*data* u li jħarsu lejn il-pubbliku mfassla biex jiżguraw l-impatt. Il-Komunikazzjoni dwar inizjattivi globali ewlenin, li huma allinjati ma' dawn il-prijoritajiet ewlenin, għalhekk se tiġi inkorporata fl-istrategija ta' komunikazzjoni usa' fil-livell globali, reġjonali u tal-pajjiż, pereżempju billi jintużaw kanali ta' komunikazzjoni korporattivi rikonoxxuti (siti web, midja soċjali, eċċ.) u billi jiġu stabbiliti sħubijiet rilevanti ma' dawk li jiffurmaw l-opinjoni u mal-influwenzaturi ewlenin.